

Sygn. akt III KK 196/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **G. J. i M. J.**

skazanych z art. 278 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 16 lipca 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanych od wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 22 listopada 2012 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

G. J. i M. J. zostali oskarżeni o to, że:

- I. w dniu 6 sierpnia 2012 r. z oddziału [...], działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali kradzieży drewna dębowego S4 w ilości 0,44 m³ oraz drewna

- brzozowego S4 w ilości 1,35 m³ o łącznej wartości 268, 50 zł, czym działali na szkodę Nadleśnictwa Z., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.;
- II. w dniu 13 sierpnia 2012 r. z oddziału [...], działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali kradzieży drewna brzozowego S4 w ilości 1,87m³ wartości 280,50 zł, czym działali na szkodę Nadleśnictwa Z., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.;
- III. w dniu 16 sierpnia 2012 r. z oddziału [...], działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali kradzieży drewna brzozowego S4 w ilości 1,92m³ wartości 288 zł, czym działali na szkodę Nadleśnictwa Z., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.;
- IV. w dniach od 6 sierpnia 2012 r. do 16 sierpnia 2012 r. z oddziału [...], działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali kradzieży drewna modrzewiowego S2A w ilości 0,17m³ wartości 33,32 zł, czym działali na szkodę Nadleśnictwa Z., tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k.

Oskarżeni w toku przewodu sądowego, po zakończeniu składania wyjaśnień, oświadczyli, że chcą skorzystać z możliwości dobrowolnego poddania się karze i wnieśli o wymierzenie im kar grzywny w wysokości po 30 stawek dziennych po 10 zł każda oraz orzeczenie nawiązek na rzecz pokrzywdzonego.

Sąd Rejonowy, na podstawie art. 387 § 2 k.p.k., uwzględnił wnioski oskarżonych o wydanie wyroku skazującego w postaci przez nich zaproponowanej i wyrokiem z dnia 22 listopada 2012 r. uznał oskarżonych G. J. i M. J. za winnych popełnienia zarzucanych im czynów z tym ustaleniem, że zostały one popełnione w krótkich odstępach czasu i w podobny sposób, to jest stanowią ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k. skazał ich na kary grzywny w wysokości po 30 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł. Ponadto, na podstawie art. 290 § 2 k.k., zasądził solidarnie od oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego Nadleśnictwa Z. nawiązkę w wysokości 870,32 zł.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 29 listopada 2012 r.

Obecnie kasację od tego wyroku wniósł - na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. - Prokurator Generalny, zaskarżając wyrok w całości na korzyść oskarżonych. W kasacji zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 2 k.p.k.,

polegające na uwzględnieniu przez sąd sprzecznych z wymogami prawa wniosków oskarżonych o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wymierzenie oskarżonym uzgodnionych z nimi kar i środków karnych, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia prawa karnego materialnego – art. 290 § 2 k.k., polegającego na orzeczeniu na jego podstawie nawiązek, mimo że oskarżeni zostali skazani za kradzież pociętego na kawałki drewna dębowego S4, brzoźowego S4 i modrzewiowego S2A, a nie za wyrąb drzewa albo za kradzież drzewa wyrąbanego lub powalonego.

W konkluzji kasacji wniosk o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, stąd jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem przepisów prawa, wymienionych w zarzucie kasacji, polegającym na uwzględnieniu dotkniętego obrazą prawa materialnego wniosku oskarżonych o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Sąd Rejonowy orzekając wobec oskarżonych na podstawie art. 290 § 2 k.k. nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego nadleśnictwa nie zauważył bowiem, iż przedmiotem postępowania w sprawie była kradzież drewna, a podstawą orzeczenia w tym trybie nawiązki, zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem, jest skazanie za czyn polegający na wyrębie drzewa, albo kradzieży drzewa wyrąbanego lub powalonego, a więc drzewa w takim stanie, w jakim pozostało w lesie po wyrąbaniu (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2009 r., V KK 171/09, OSNKW 2010, z. 2, poz. 16; z dnia 2 kwietnia 2012 r., V KK 429/11, Lex nr 1163986).

Skoro oskarżeni dopuścili się zaboru w celu przywłaszczenia drewna pociętego na kawałki i składowanego w stosie, a więc drewna powstałego z przerobienia drzew wyrąbanych na materiał użytkowy przeznaczony do sprzedaży, brak było podstaw do orzeczenia wobec nich nawiązek na podstawie art. 290 § 2 k.k. Fakt, że orzeczenie nawiązek przewidywał wniosek oskarżonych złożony w trybie art. 387 § 1 k.p.k., nie zwalniał sądu od konieczności dokonania oceny poprawności takiego wniosku. Jeżeli nie uwzględnia on obowiązujących przepisów

prawa karnego materialnego, wówczas sąd powinien zaproponować oskarżonym taką jego zmianę, aby wniosek respektował aktualny stan prawny. Nie czyniąc tego i wydając wyrok skazujący zgodnie z wadliwym wnioskiem naruszył w ten sposób rażąco art. 387 § 2 k.p.k. W konsekwencji doszło też do rażącego naruszenia przez ten Sąd art. 290 § 2 k.k. Wskazane naruszenia prawa miały ewidentny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, dlatego podlegał on uchyleniu.

Na uwzględnienie zasługuje również wniosek skarżącego o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Wprawdzie naprawienie stwierdzonego uchybienia ma polegać na nie orzekaniu na podstawie art. 290 § 2 k.k. nawiązek na rzecz pokrzywdzonego nadleśnictwa, co jest również możliwe w postępowaniu kasacyjnym, gdyż Sąd Najwyższy może wyeliminować z obrotu prawnego to, wydane z naruszeniem prawa materialnego, rozstrzygnięcie lecz w sprawie istnieją inne, ważne powody przemawiające za podzieleniem wniosku skarżącego.

Mianowicie, Sąd Najwyższy z urzędu stwierdza, że czyn przypisany oskarżonym w pkt. IV wyroku nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., gdyż wartość skradzionego drewna wynosi 33,32 zł. Z uwagi na istnienie w Kodeksie wykroczeń odpowiednika art. 278 § 1 k.k., kradzież cudzej rzeczy ruchomej może zaś stanowić przestępstwo, jeżeli wartość przedmiotu kradzieży przekracza 250 zł. Zatem czyn przypisany oskarżonym w pkt. IV wyroku może stanowić wykroczenie.

W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy powyższe będzie miał na uwadze. Zakwalifikuje ten czyn z właściwego przepisu Kodeksu wykroczeń oraz wyda inne stosowne rozstrzygnięcia, bacząc aby nie naruszyć zakazu *reformationis in peius*.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

)